

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **L. K.**, zast. JUDr. Radkem Bechyně, advokátem, se sídlem Legerova 148, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2020, č. j. KUOK 62860/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. 1. 2021, č. j. 65 A 78/2020 - 70,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. 1. 2021, č. j. 65 A 78/2020 - 70.

Odůvodnění:

[1] Městský úřad Jeseník, Odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 11. 3. 2020, č. j. MJ/13470/2020/ODSH/Iva, zamítl žalobcovy námitky proti provedenému záznamu bodů v jeho evidenční kartě řidiče.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Proti tomuto rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní rozsudek krajského soudu napadá kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Její součástí učinil rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel v uvedeném návrhu především uvádí, že nepřiznáním odkladného účinku hrozí jeho osobě nenapravitelná újma. Tou je ztráta možnosti vykonávat povolání z důvodu pozbytí řidičského oprávnění. Mobilita je pro stěžovatele nezbytná, neboť je zaměstnán jako řidič u společnosti KOVAŘÍK Trans s.r.o. Stěžovatel také poukazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, a zdůrazňuje, že podle závěrů v něm vyslovených postačí předpoklad tvrzené nenahraditelné újmy. Stěžovatel má za to, že přiznání odkladného účinku nebude mít vliv na práva třetích

stran a nebude ani ohrožovat závažným způsobem veřejný zájem. Přestupky, na jejichž základě dosáhl stěžovatel 12 bodů, nejsou podle jeho mínění nikterak závažné a nelze v nich tudíž spatřovat ohrožení ostatních účastníků silničního provozu. K tomu stěžovatel odkázal i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 2 As 60/2008 – 103. Stěžovatel nakonec zmínil i to, že krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal.

[6] Na podporu uvedených tvrzení stěžovatel předložil pracovní smlouvu ze dne 1. 1. 2018 a pracovní smlouvu ze dne 1. 7. 2017, které postupně uzavřel žalobce se společností KOVAŘÍK Trans s.r.o., dále smlouvu příkazní a o přepravě dřevní hmoty č. D 2020/278, potvrzení o objednávce č. 484200033 ze dne 14. 2. 2020, potvrzení o objednávce NA/2020/173 ze dne 12. 5. 2020, potvrzení o objednávce od společnosti ARCHILINE stavební a inženýrská společnost s.r.o. ze dne 6. 5. 2020, smlouvu na strojní práce pro kamenolom Ondřejovice ze dne 30. 4. 2019, potvrzení objednávky č. 36165 ze dne 28. 5. 2020, podle nichž je společnost KOVAŘÍK Trans s.r.o. povinna uskutečňovat dopravu v nich uvedeného zboží ve vztahu ke třetím subjektům a konečně i více leasingových smluv a smluv o úvěru uzavřených mezi společností KOVAŘÍK Trans s.r.o. a třetími subjekty.

[7] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku předeslal, že základním smyslem institutu odkladného účinku není obecně aplikovatelné oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu vůči žadatelům o odkladný účinek, ale jde o mimořádný nástroj k zabránění stavu, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu byla konkrétním, zásadním a nevratným způsobem negativně ovlivněna možnost faktického výkonu hospodářské činnosti určitého subjektu nebo ohrožena samotná jeho existence, a to ve fázi před uskutečněním soudního přezkumu. Skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly újmu, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit v návrhu na přiznání odkladného účinku. Žalovaný dále uvedl, že v odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel pouze obecně tvrdí, že mu bez přiznání odkladného účinku hrozí nenapravitelná újma v podobě ztráty možnosti vykonávat povolání; tuto skutečnost však stěžovatel dostatečně neprokázal. Stěžovatel proto podle žalovaného nesplnil svou povinnost tvrdit a prokázat, že by mu nepřiznáním odkladného účinku hrozila nenapravitelná újma.

[8] Žalovaný také zdůraznil, že při poměrování újmy případně hrozící stěžovateli v souvislosti s dočasnou ztrátou možnosti řídit motorové vozidlo s újmou, která může přiznáním odkladného účinku hrozit ostatním účastníkům silničního provozu, je nutné vzít v úvahu, že stěžovatel páchal přestupky opakovaně; tedy se jedná o řidiče, který nerespektuje své povinnosti při účasti na silničním provozu. Stěžovatel zásadním způsobem narušoval veřejný zájem na ochraně účastníků silničního provozu a jeho bezpečnosti vůbec, tudíž újma, která by mohla vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, by v zásadě vždy výrazně převýšila újmu, kterou by stěžovateli mohly způsobit právní účinky rozhodnutí žalovaného. Podle žalovaného tedy nelze uzavřít, že by na straně stěžovatele byla konkrétním, zásadním a nevratným způsobem negativně ovlivněna možnost faktického výkonu hospodářské činnosti nebo ohrožena samotná jeho existence. Žalovaný nakonec poukázal na to, že zástupce stěžovatele uvádí obdobnou

pokračování

argumentaci i v jiných věcech vedených před správními soudy, z čehož lze dovodit její účelovost.

[9] S ohledem na uvedené skutečnosti navrhl žalovaný Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[10] Nejvyšší správní soud po zvážení tvrzení obou účastníků řízení a zhodnocení obsahu spisového materiálu, zejména podkladů, jimiž stěžovatel svá tvrzení osvědčoval, dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[11] Zdůrazňuje přitom, že je třeba mít na paměti mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[12] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[13] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, vyslovil, že k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nutné naplnit tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápané újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[14] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného stěžovatele; přičemž postačuje pouhý předpoklad tvrzené újmy. Stěžovatel je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017 - 20). Naznačené povinnosti tvrzení stěžovatel v nynější věci dostál.

[15] Nejvyšší správní soud má za to, že skutečnost, že by ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti stěžovatel pozbyl řidičské oprávnění, na němž je závislý především při výkonu svého nynějšího povolání řidiče, představuje na jeho straně závažnou a reálně mu hrozící újmu. Tuto skutečnost stěžovatel řádně tvrdil a podpořil i předložením výše označených listin, zejména pracovními smlouvami se společností KOVARÍK Trans s.r.o.

[16] Jedná-li se o kritérium veřejného zájmu, Nejvyšší správní soud nepřehlédl zájem na ochraně společnosti před působením řidičů, kteří soustavně porušují předpisy upravující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Dospěl však ve shodě s krajským soudem, který usnesením ze dne 19. 8. 2020, č. j. 65 A 78/2020 - 59, přiznal odkladný účinek správní žalobě, k závěru, že tento veřejný zájem v posuzovaném případě nepřeváží možný negativní dopad odebrání řidičského oprávnění na možnost výkonu stěžovatelova povolání.

[17] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že v obdobných případech již v minulosti odkladný účinek kasační stížnosti přiznal (srov. například usnesení ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 127/2013 - 19, ze dne 8. 11. 2017, č. j. 3 As 286/2017 - 39, nebo též ze dne 21. 3. 2018, č. j. 4 As 50/2018 - 37, nebo i ze dne 20. 5. 2020, č. j. 4 As 126/2020 - 50).

[18] Kasační soud tudíž dovedl naplnění všech shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s.ř.s. ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona, a proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Učinil tak ve vztahu k napadenému rozsudku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38). Vzhledem k tomu, že i krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

[19] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu